

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIğI

**KİMYASAL, BİYOLOJİK, RADYOLOJİK ve NÜKLEER TEHLİKELERE DAİR
GÖREV YÖNERGESİ**

2013

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı; yurt içinde veya dışında meydana gelip ülkemizi etkileyebilecek olan kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı halkın sağlığının ve çevrenin korunması, can ve mal kaybının en aza indirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşların tehlike öncesi, tehlike sırası ve sonrasında ilişkin görev ve sorumluluklarını belirlemek, Bakanlık tarafından yapılacak müdahale ve faaliyetlerin etkin bir şekilde yerine getirilmesini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge; kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı alınacak önlemler ve yapılacak hizmetleri yürütmekle görevli Bakanlık merkez ve taşra birimleri ile bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşların tehlike öncesinde yapılması gereken planlama ve hazırlık çalışmaları, tehlike sırasında ve tehlike sonrasında acil müdahale ve iyileştirme faaliyetlerine ilişkin alınacak önlemler ve yapılacak hizmetleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 03/05/2012 tarihli ve 28281 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer Tehlikelere Dair Görev Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **Başkanlık:** Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığını,
- b) **Bakanlık;** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- c) **Bakan;** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanını,
- d) **İlk müdahale ekipleri:** Olay bölgesinde tespit, bomba imha, kurtarma, arındırma, itfaiye, acil tıbbi müdahale, ilk yardım ve ambulans gibi acil müdahale hizmetlerini yürüten ekipleri,
- e) **KBRN:** Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleeri,
- f) **KBRN riski:** Kitle imha silahları, KBRN harp maddeleri ve tehlikeli endüstriyel maddeler ile bu nitelikteki tehlikeli atıkların kasten veya hataen çevre ve insan sağlığına zarar verme olasılığını ve zararın ciddiyet derecesini,
- g) **KBRN risk analizi:** Kitle imha silahları, KBRN harp maddeleri ve tehlikeli endüstriyel maddeler ile bu nitelikteki zararlı atıkların, ülkenin bir bölümü veya bütünü üzerinde, kasten veya hataen kullanılma veya yayılma olasılığının değerlendirilmesi faaliyetlerini,
- h) **KBRN tehdit ve tehlikeleri:** Petrol kirlenmeleri ve salgın hastalıklar hariç olmak üzere; kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer maddeler, KBRN harp maddeleri ve tehlikeli endüstriyel maddeler ile bu nitelikteki tehlikeli atıkların araştırılması, üretimi, işlenmesi, depolanması, nakledilmesi, kullanılması ve atık olarak işlem görmesi sırasında gerekli önlemler alınmadığında, çevre ve insan sağlığını tehdit eden tehlike durumlarını, kitle imha silahlarının etkileri ile bu silah ve maddelerle yapılan kaçakçılık, terör ve sabotaj eylemlerini,
- i) **Kimyasal tehlike eşik değeri:** Ortamda tespit edilen kimyasalın özelliğine göre çevrenin veya yaşamın olumsuz olarak etkilenmeye başladığı minimum değeri,
- j) **KİS:** Kitle imha silahlarını,
- k) **Korunma düzeyi:** Tehdidin türüne ve yoğunluğuna göre ekip personelinin kullanacağı “A”, “B”, “C” düzeyi koruyucu giysi ve donanımın seviyesini,
- l) **Tehlikeli madde:** 26/12/2008 tarihli ve 27092 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin ve Müstahzarların Sınıflandırılması, Ambalajlanması ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmelikte belirtilen tehlikeli maddeleri,
- m) **TSK:** Türk Silahlı Kuvvetlerini,
- n) **TAEK:** Türkiye Atom Enerjisi Kurumunu,
- o) **Çift Kullanımlı Malzeme:** Sanayide, üretimde ve tarımda ilaç üretimi gibi yararlı alanlarda kullanılan ancak KİS üretimi ve geliştirilmesinde kullanılabilen şüphe duyulabilecek her türlü madde ve malzemeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Görev ve sorumluluklar

MADDE 5 – (1) Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatları ile bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşları bu Yönergede kendilerine verilen görevleri ve KBRN konusunda gelişen ve değişen konularda kendilerine Müsteşarlıkça verilen diğer görevleri yerine getirmekten ayrı ayrı sorumludur.

(2) Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşlardan kendilerine görev verilenler, Bakanlığımıza yüklenen görevleri yerine getirmenin yanı sıra üst idarenin verdiği KBRN konusundaki diğer görevleri de yerine getirmek ve diğer bakanlık, kurum ve kuruluşları ile uyum içinde çalışmaktan ayrıca sorumludurlar.

Müsteşar Yardımcısının görev ve sorumlulukları;

- a) Başbakanlıktan alınan talimatlara göre Bakanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezini sevk ve idare etmek,
- b) KBRN tehdit ve tehlikelerine karşı mevcut laboratuvarların geliştirilmesini sağlamak,
- c) Aşı üretim merkezlerinin kurulması ve geliştirilmesini sağlamak,
- d) Tehlikenin ülke genelini veya birden fazla ili etkilemesi durumunda, Başbakanlıkla koordinasyonu sağlamak, Bakanlığı ilgilendiren hususlarda alınacak tedbirleri belirlemek ve koordine etmek, Bakanlık KBRN Ekibini Bölgeye sevk etmek,
- e) Tehlike haberlerinin duyurulması için “Haber Alma ve Yayma, İkaz ve Alarm Sistemlerini” kurdurmak ve faal halde bulundurmak,
- f) Nükleer silah atılması veya kazası, biyolojik tehlike veya saldırı yaşanması halinde Bakanlık ile Başbakanlık, kamu kurum ve kuruluşları, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile koordinasyonu sağlamak, Bakanlığın görev alanına giren konularda gerekli çalışmalarını Bakan adına yürütmek.

Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları;

- a) Görev alanına giren, canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin sınır kontrollerinde ihracatçı ülkede bulunan tehlike bölgesinden gelecek sevkiyatlar için riskin seviyesine göre en üst düzeyde koruma tedbirleri aldırarak, aynı hassasiyeti ihracat işlemlerinde uygulamak,
- b) Üretim yeri izinleri ve GMP denetimleri yoluyla Veteriner tıbbi ürün üretim yerlerinde bulunan çift kullanımlı malzemeler (dual-use) kapsamındaki malzemelerin istenildiğinde envanterinin çıkartılması, riskli ürün sınıfındaki veteriner tıbbi ürün üretimi ve geliştirilmesi çalışmalarında kullanılabilen hayvan patojenlerin ithalat/ihracatına izin verilmesini sağlamak,
- c) KBRN tehdit ve tehlikelerine karşı istihsal bölgelerinde herhangi bir zarar oluşması durumunda, hasar durum tespitini yapmak, güvenli bölgeleri tespit etmek, numune alınıp analizlerin yapılması ve kirlilikten etkilenmesi muhtemel durumlarda bitki sağlığının korunması için gerekli tedbiri almak ve aldırarak,
- d) Gıda ve yem güvenliğini doğrudan ya da dolaylı olarak tehdit eden tehlike durumlarında söz konusu tehlikeye ilişkin elde edilecek veriler üzerinden risk değerlendirme çalışmalarını yürütmek ve ilgili birimlere teknik destek sağlamak,

- e) Yem ve yemlik madde stoklarının bulunduğu işletme, çiftlik ve satış yeri depolarından resmi denetimler gözetiminde numune alınarak KBRN tehdidinden etkilenen ürünlerin imha edilmesini sağlamak, arındırılarak kullanılabilir olanların kurtarılmasını sağlamak,
- f) Yem ve yemlik maddelerde meydana gelen kayıpların ve hasar durumunun tespitinin yapılmasını ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle koordineli olarak sağlamak,
- g) Bitki koruma ürünü veya bitki koruma ürünü teknik maddesi imalatı yapan tesislerin üretim izni ve denetimi, taşınması gereken teknik şartlar, istihdam edilecek personel durumu ile çalışma usul ve esaslarını belirleyerek imar ve çevre mevzuatına uygun ve insanların ikametgahına mahsus olmayan yerlerde kurulmasını sağlamak,
- h) Bitki koruma ürünlerinin kontrolünü yapmak, bitki koruma ürünlerinin imalatı, ithalatı, depolanması ve kullanımı arasındaki safhalarda ruhsata esas özelliklere sahip olup olmadıklarını kontrol etmek,
- i) Yetki alanına giren konularda, riskli ürün ve çift kullanımlı malzemelerin takibini yapmak, hazırlanan izleme programlarının gerçekleştirilmesini sağlamak,
- j) Biyolojik ajan kullanılması sonucunda gelişecek hayvan hastalıkları konusunda planlama yapmak, alacak tedbirleri belirlemek, tehdit yada saldırı olması halinde ise, hayvanlardan numune alınarak tahlil yapılmasını sağlamak,
- k) Biyolojik ajan kullanılması sonucunda, bulaşıcı hayvan hastalıkları gelişmesi halinde gerekli karantina tedbirleri almak, aşılama çalışmalarını sürdürmek ve takibini yapmak,
- l) Görev alanına giren konularda, KBRN tehdit ve tehlikelerine karşı mevcut laboratuvarların geliştirilmesini ve aşı üretim merkezlerinin kurulması ve geliştirilmesini sağlamak,
- m) İnsan ve hayvan sağlığı için halkın bilgilendirilmesi, salgın ve paraziter hayvan hastalıklarına karşı gerekli tedbirlerin alınması amacıyla eğitimler düzenlemek,
- n) Görev alanına giren konularda, ulusal ve uluslararası kurumlarla işbirliği yaparak eğitim vermek,

Hayvancılık Genel Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları;

- a) Tehlike bölgesindeki hayvan, hayvancılık tesisleri, su, yem ve gübre stoklarının bulunduğu yer ve bölgelerde etkilenen ve zarar gören üretim materyallerinden kurtarılabilir olanların arındırılması, mümkün ise güvenli bölgelere taşınmasını sağlamak,
- b) Hasar tespitlerinin yapılması için ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle işbirliği yapmak,
- c) Kirlenmiş mera ve su alanlarına hayvanların sokulmayarak, kirlikten etkilenen alanlarda bulunan yemlerin imhası için gerekli çalışmaları ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle koordineli olarak sağlamak,
- d) Güvenli bölgeden yem temin edilmesi ve güvenli bir şekilde stoklanması için ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle işbirliği yapmak,
- e) Yetki alanına giren konularda, riskli ürün ve çift kullanımlı malzemelerin takibini yapmak, hazırlanan izleme programlarının gerçekleştirilmesini sağlamak.
- f) Tehlikeden etkilenmesi muhtemel bölgelerdeki hayvan yetiştiricilerine, KBRN tehlikelerine karşı verilecek eğitim çalışmalarına destek vermek,

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları;

- a)** Tarım alanları ve mera olarak tespit edilen sahalarda güvenli bölgeleri tespit etmek, kirliliğin yayılmasını önlemek için gerekli tedbiri almak,
- b)** Kirlilikten etkilenen tarım arazileri ve meralardan, çiftlik ve köylerden, canlı ve cansız üretim araçları ve tesislerinden kurtarılabilecek olanların arındırılmasını, hasar durum tespitinin yapılmasını, numune alınıp analizlerin yapılmasını ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle koordineli olarak sağlamak,
- c)** Güvenli ve sıhhi tarımsal ve gıda üretim bölgeleri teşkil edilmesi, geliştirilerek korunması ve kirlenmiş alan ve bölgelerde etkilenen ve tahrip olan tarımsal alanların, imkan ve vasıtalar kullanılarak güvenli ve sıhhi üretime dönüştürülmesini sağlamak,
- d)** Gübre üretimi yeri ve depolarının KBRN tehlikelerine karşı, Kimyevi Gübre Denetim Yönetmeliği ve bu Yönetmeliğe dayalı olarak çıkartılan 2002/1 sayılı Kimyevi Gübrelerin Piyasa Denetimleri Hakkındaki Genelgesinin 6'ncı maddesinin 3. ve 4'üncü bentlerinde yer alan üretim ve depolama yerlerinin şartlarının gübre denetçileri aracılığıyla yerine getirilmesini sağlamak,
- e)** Gübre denetçilerinin KBRN konusunda eğitim almalarını sağlamak,
- f)** Yetki alanına giren konularda, riskli ürün ve çift kullanımlı malzemelerin takibini yapmak, hazırlanan izleme programlarının gerçekleştirilmesini sağlamak,
- g)** Tehlikeden etkilenmesi muhtemel bölgelerdeki tohumluk üretim alanlarında koruyucu önlemler alınmasına yönelik üretici ve yetiştiriciler için eğitim yapmak/yaptırmak.

Balıkçılık ve Su ürünleri Genel Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları;

- a)** Tehlike bölgesindeki su ürünleri istihsal sahalarında, etkilenen ve zarar gören yerler ile bu yörelerdeki güvenli bölgelerin tespit edilerek, kirliliğin yayılmasının önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak,
- b)** Kirlilikten etkilenen su ürünleri istihsal sahaları, su ürünleri üretim tesislerinden kurtarılabilecek olanların arındırılmasını, hasar durum tespitinin yapılmasını, numune alınıp analizlerin yapılmasını ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle koordineli olarak sağlamak,
- c)** Tehlike bölgesinde su ürünleri tesislerinin bulunduğu bölgelerin karantina altına alınmasını sağlamak,
- d)** Ölen balıkların ve diğer su ürünlerinin gömülmesini ve alet-ekipmanların dezenfeksiyonunu sağlamak,
- e)** Tesislerin ihtiyacı olan alet-ekipman ve yem desteğini sağlamak,
- f)** Yetki alanına giren konularda, riskli ürün ve çift kullanımlı malzemelerin takibini yapmak, hazırlanan izleme programlarının gerçekleştirilmesini sağlamak,
- g)** Tehlikeden etkilenmesi muhtemel bölgelerde görev alanına giren konularda balıkçı ve üreticilere KBRN'ye ilişkin gerekli tedbirlerin alınması konularında eğitim verilmesini sağlamak,

Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları;

- a) Kirlilikten etkilenen tarım arazilerinde oluşan hasar durum tespitini yapmak, gerekli numunelerin alınarak toprak ve su analizleri laboratuvarlarında kimyasal analizlerini yaptırmak,
- b) KBRN'den etkilenen üreticilerin tarım alanları, tarımsal ürünleri ve hayvan varlıklarının illerdeki hasar tespit işlemlerinin koordinasyonunu sağlamak gibi iş ve işlemleri tesis etmek.

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları;

İlgili birimlerce bilgisine ihtiyaç duyulması halinde gerekli bilgi ve desteği sağlamak.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun görev ve sorumlulukları;

Sorumluluk alanına giren desteklenen tarım alanlarının KBRN tehlikelerine maruz kalması halinde yatırım alanlarından gelen bildirimleri Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığına bildirmek.

Strateji Geliştirme Başkanlığının görev ve sorumlulukları;

- a) Bu Yönerge kapsamında ihtiyaç duyulan Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı bütçesini ilgili birimlerle koordineli olarak hazırlamak,
- b) Bütçeye bu amaçla konulan ödeneğin ilgili harcama birimlerine gönderilmesini sağlamak,

Eğitim Yayın ve Yayınlar Daire Başkanlığının görev ve sorumlulukları;

- a) KBRN tehdit ve tehlikelerine ilişkin verilecek eğitim ve seminerlere Bakanlık merkez ve taşra teşkilatlarında görevli ekip personellerinin katılımını sağlamak,
- b) Bakanlıkça gerek görülmesi halinde KBRN tehdit ve tehlikelerine karşı aydınlatıcı broşür, afiş, kamu spotu, görsel yayın v.b. düzenlemek, merkez ve taşra teşkilatlarına veya halka dağıtımını yapmak/yaptırmak.

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görev ve sorumlulukları;

- a) KBRN Yönergesini hazırlamak ve yayımlamak,
- b) KBRN konusunda yayınlanan mevzuatı takip etmek, yapılan değişiklikleri merkez ve taşra teşkilatları ile bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlara duyurulmasını sağlamak,
- c) Bakanlık KBRN Ekibinin kurulmasını sağlamak ve konuya ilişkin iş ve işlemlerin sekreteryasını yürütmek,
- d) İhtiyaçların karşılanması için bütçeye konulacak ödeneği belirlemek ve belirlenen ödeneği Strateji Geliştirme Başkanlığına bildirmek,
- e) Bu Yönergenin 7 nci maddesi 2 nci fıkrası gereğince Bakanlık adına özel hesap açtırmak,
- f) KBRN ekipleri için gerekli araç, gereç ve malzemelerin teminini sağlamak,
- g) Başbakanlıkça düzenlenen veya Uluslararası düzeyde düzenlenen eğitim ve tatbikatları takip ederek, Bakanlık KBRN Ekibinin eğitim ve tatbikatlara katılımını sağlamak,
- h) Bakanlığa gönderilen zarf, koli, paket v.b. incelenerek şüpheli bir durum olması halinde güvenlik birimlerine bildirmek,
- i) KBRN tehdidi söz konusu olması halinde tahliye ve sığınak hizmetlerini yürütmek,

- j) Bakanlık KBRN Ekibinin eğitim ve tatbikat planlamasını yapmak, ilgili kurumlarca yapılan eğitim ve tatbikatlara katılımlarını koordine etmek,
- k) Taşra teşkilatlarının KBRN Talimatlarının hazırlanmasını, güncel tutulmasını, araç-gereç ve malzeme temini ile eğitim ve tatbikatlarını takip ve koordine etmek,

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları;

- a) Gıda veya yem amaçlı hububat ile haşhaş kapsülü ve haşhaş tohumu stoklarının bulunduğu tesisler, yer ve bölgelerde, ayrıca haşhaş ekim alanlarında etkilenen ve zarar gören yerlerin tespit edilmesini, bu yöredeki güvenli bölgelerin belirlenmesini, kirliliğin yayılmasını önlenmesi için planlamanın yapılmasını gerekli tedbirlerin alınmasını Bakanlık ile koordineli olarak yapmak. Hazırlanan plana göre Bakanlık tarafından KBRN'ye karşı gerekli donanım tedbirleri alındıktan sonra TMO stoklarında bulunan gıda veya yem amaçlı hububat ile haşhaş kapsülü ve haşhaş tohumunu güvenli olduğu tespit edilen yer ve bölgeye taşınmasını sağlamak,
- b) Kirlilikten etkilenen bölgede bulunan gıda veya yem amaçlı hububat ile haşhaş kapsülü ve haşhaş tohumundan numune alarak hasar tespitine yönelik analizlerin yapılmasını sağlamak için ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle koordineli olarak çalışmak,
- c) Tehlikeden etkilenmesi muhtemel bölgelerde bulunan Genel Müdürlüğe ait işyerlerindeki gıda veya yem amaçlı hububat ile haşhaş kapsülü ve haşhaş tohumu stokları ile Afyon Alkaloidleri Fabrikası İşletme Müdürlüğü üretim tesislerinin korunmasını ve insan sağlığı için her türlü hijyen şartlarının sağlanmasına yönelik planlama kapsamında gerekli tedbirleri almak,
- d) Haşhaş kapsülü ve afyondan afyon alkaloidleri türevleri ve uyuşturucu müstahzar imal eden entegre tesislerin bulunduğu Afyon Fabrikası İşletme Müdürlüğünde planlama kapsamında gerekli tedbirleri almak,

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları;

- a) Kirlilikten etkilenen Genel Müdürlüğe ait üretim alanlarında güvenli bölgeleri tespit etmek, kirliliğin yayılmasını önlemek için gerekli tedbirleri almak,
- b) Kirlilikten etkilenen üretim alanları, canlı ve cansız üretim araçları ve tesislerinden kurtarılabilecek olanların arındırılmasını, hasar durum tespitinin yapılmasını, numune alınıp analizlerin yapılmasını ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle koordineli olarak sağlamak,
- c) Tehlikeden etkilenmesi muhtemel bölgelerdeki tohumluk ve damızlık üretim alanlarında koruyucu önlemler alınmasına yönelik eğitim yapmak/yaptırmak.

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları;

- a) Tehlike bölgesinde kesim yapılarak kurtarılabilecek olan büyükbaş ve küçükbaş hayvanların kesim ve depolama işlemlerini gerçekleştirmek,
- b) Kirlilikten etkilenen gıda maddelerinden kurtarılabilecek olanların soğuk muhafazalı araçlarla sevkiyatını gerçekleştirmek,
- c) Kesimi yapılan hayvanlar için üreticiye ücretlerinin ödenmesini gerçekleştirmek,
- d) Görev alanına giren konularda canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin sınır kontrollerinde ihracatçı ülkede bulunan tehlike bölgesinden gelecek sevkiyatlar için riskin seviyesine göre en üst düzeyde koruma tedbirleri aldirmek, tedbirlerin ihracat işlemlerinde uygulanmasını sağlamak.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları;

- a) Tehlike bölgesinde kısmi zarar (bölgesel) görebilecek veya etkilenebilecek yaş çay plantasyon sahalarında ürün hasadı yapılmamasını sağlamak,
- b) Kirlenebilecek bölgeler dışında kalan yerlerin belirlenerek ürün hasadı yapılmasına ve işlenmesine izin vermek,
- c) Genel kirlenme meydana gelmesi durumunda ürün hasadı yapılmasının engellenerek, ihtiyaçların Bölge Müdürlüklerinde mevcut stoklardan karşılanmasını sağlamak,
- d) Kirlilikten etkilenen bölgede hasar durum tespitini yapmak, numune alınıp analizlerin yapılmasını ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle koordineli olarak sağlamak,
- e) Yaş çay fabrikalarında, paketlenme fabrikasında, pazarlama ve üretim bölge müdürlükleri ve pazarlama bölge müdürlüklerinde stoklanan çayın muhafazası için gerekli tedbirleri almak,
- f) Kısmi tehlike olması halinde kuru çay dağıtımını güvenli bölgeden yapmak, genel tehlike oluşması halinde ise kuru çay sevkiyatını durdurmak.

İl Müdürlükleri ve il KBRN Ekiplerinin Görev ve Sorumlulukları;

- a) İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünün KBRN Talimatını hazırlamak,
- b) Bakanlık, AFAD ve Valiliklerden gelen talimatlar doğrultusunda gerekli çalışmaları yapmak, tedbirlerin alınmasını sağlamak,
- c) Bakanlığımız Yönergesi doğrultusunda görev alanına giren konuların, Valilik KBRN planında yer almasını sağlamak,
- d) Etkilenen ve zarar gören yerler ile bu yörelerdeki güvenli bölgelerin tespit edilmesini, kirliliğin yayılmasının önlenmesini ve tedbirlerin alınmasını, kirlilikten etkilenenlerden kurtarılacak olanların arındırılmasını, hasar durum tespitinin yapılmasını, numune alınıp analizlerin yapılmasını Bakanlık, ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle koordineli olarak sağlamak,
- e) İlde KBRN tehditlerine ilişkin üretim tesisi, depolama alanları gibi yerlerde risk analizlerinin çıkartılmasını Bakanlık, ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle koordineli olarak sağlamak,
- f) Yetki alanına giren konularda, riskli ürün ve çift kullanımlı malzemelerin takibini yapmak, hazırlanan izleme programlarının gerçekleştirilmesini sağlamak,
- g) Ekiplerce numunelerin alınması, gerekli korunma önlemleri ve uygun taşıma koşulları altında laboratuvarlara sevk edilmesini Bakanlık, ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle koordineli olarak sağlamak,
- h) Kimyasal ve biyolojik madde ve kaynaklar ile işlevi biten numunelerin imha edilmesi veya ettirilmesini sağlamak,
- i) İhtiyaca ilişkin ödeneği belirlemek ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığına bildirmek,
- j) Olay bölgesine Bakanlıkça görevlendirilmesi halinde destek il tablosundaki (Destek İller Tablosu Ek-3 sıralamaya göre) il ekibinin intikali sağlamak,
- k) Tehlikeye maruz kalan bölgelerde personelin tahliyesini sağlamak,

- l) İlde oluşturulan KBRN ekibinin Bakanlığımız, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Valilik ve İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerince düzenlenen eğitim ve tatbikatlara katılımını sağlamak,
- m) İlde KBRN ekibinin oluşturulması, KBRN hizmetlerine ilişkin sekreteryaya ve koordinasyon iş ve işlemleri, Başbakanlıkça 05.08.2010 tarihli ve 27663 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Sivil Savunma Uzmanlarının İdari Statüleri, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları ile Eğitimleri Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesi (ğ) ve (j) fıkraları gereği Sivil Savunma Uzmanlıklarınca yerine getirilir.

İl Müdürlükleri KBRN Ekiplerinin kuruluşu ve yapısı:

- a) Her il Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünde bir KBRN ekibi oluşturulur.
- b) Ekipler her il için üç kişilik tek ekip halinde kurulur. Ekip personelleri üç asil ve üç yedek olmak üzere belirlenir.
- c) Ekipler İl Müdürlüğünün uygun göreceği, ilin özellikleri ve ihtiyaçları doğrultusunda (Veteriner Hekim, Ziraat Mühendisi, Gıda Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi, Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi, Kimyager, Biyolog gibi teknik personellerden, gönüllü ve istekli olan hizmeti yürütebilecek kapasitede personellerden) oluşturulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Malzeme ve Mali Hükümler

Araç ve malzeme

MADDE 6 – (1) KBRN hizmetlerinde kullanılacak araç, gereç ve malzeme listesi Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca belirlenir ve yayımlanır.

(2) Ekipler için gerekli olan özel görev ekipman ve malzemeleri (Ek-1)’ de belirlenmiştir. İlave ekipman ve malzemeler gerekli görüldüğü hallerde ayrıca temin edilir.

(3) Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı için bu Yönergede belirlenen görevlerin yerine getirilmesinde ihtiyaç duyulan araç, gereç ve malzemeler, Bakanlıkça temin edilir.

Bütçe

MADDE 7 – (1) Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşların, bu Yönergede kendilerine verilen görevlerle ilgili ihtiyaç duyacakları harcamaları için gerekli ödenek, kurumların bütçeleri ve Döner Sermaye İşletmeleri Bütçesi ve Genel Bütçesi’nden karşılanır. Bu konuda 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnameye tabi Kuruluşlar için söz konusu Kararnamenin 35 inci maddesi hükmü uygulanır.

(2) KBRN tehlikesi içeren acil durumlarda, ihtiyaç duyulacak malzemelerin alımı ve yapılacak harcamalar 6/3/2011 tarihli ve 27866 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Afet ve Acil Durum Harcamaları Yönetmeliğinde belirtilen usul ve esaslara göre yapılır.

Hibe ve yardımlar

MADDE 8 – (1) KBRN tehdit ve tehlikeleri kapsamında bu Yönergede belirtilen görevleri yürütecek olan merkez ve taşra teşkilatlarına hibe edilen veya gönderilen her türlü malzeme ve teknik ekipmanın geçici veya kati ithali 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 128 ila 131 inci ve 167 nci maddelerinde belirtilen usul ve esaslara göre yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Eğitim ve tatbikatlar

MADDE 9 – (1) KBRN tehdit ve tehlikelerine karşı görev alacak ekip ve personelin eğitici eğitimleri Afet ve Acil Durum Eğitim Merkezi Müdürlüğü, Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlükleri, TSK KBRN Okulu ve Eğitim Merkezi Komutanlığı ile TAEK Başkanlığında yaptırılır. Diğer personelin eğitimi ise kurumların eğitici personeli tarafından yapılır.

(2) KBRN talimatı hazırlayan Bakanlığın görevli birimleri; Bakanlığımız, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Valilik ve İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerince düzenlenen eğitim ve tatbikatlara katılım sağlar.

(3)Ekiplerin ve personelin eğitimi için Bakanlık merkezde Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, illerde ise il Müdürlükleri; KBRN tehlikelerine karşı kurs görmüş sertifikalı personelce eğitim ve tatbikatlar düzenler veya ekiplerin eğitimi için ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından bu eğitimin verilmesini ve tatbikatın yapılmasını sağlar.

Bilgi ve belgeler

MADDE 10 – (1) Bu Yönerge kapsamında gerçekleştirilen ve gerçekleştirilecek tüm çalışmalarda; Bakanlık merkez ve taşra teşkilatları ile bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlar Bakanlık adına talep edilecek her türlü bilgi, belge ve dokümanı Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığına gönderir.

Denetim

MADDE 11 – (1) Bu Yönerge gereği Bakanlık merkez ve taşra teşkilatları ile kurumlarda yürütülen iş ve işlemlerin denetimi;

- a) Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığınca,
- b) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Sivil Savunma Uzmanlarından oluşan heyetçe,
- c) İllerde Valilikler veya görevlendireceği personel tarafından yapılır.

Talimat hazırlanması

MADDE 12 – (1) Bu Yönergenin yayımını müteakip 6 ay içinde Merkez Teşkilatları ile il Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri “Kimyasal Biyolojik Radyolojik ve Nükleer Tehlikelere İlişkin Görev Talimatı” hazırlar.

(2) Merkez Teşkilatlarınca hazırlanan talimatlar birimlerin en üst amirince, illerde ise Valiliklerince onaylanarak yürürlüğe girer. Talimatın Bir örneği Bakanlık Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığına gönderilir. Talimatlar gelişen şartlara göre güncellenir.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Yönerge onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

EKLER

**GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI MERKEZ VE İL MÜDÜRLÜKLERİNDE
OLUŞTURULACAK KBRN EKİPLERİ İÇİN İHTİYAÇ LİSTESİ**

S/N	CİNSİ	MİKTAR
	EKİP PERSONEL BAZINDA	
01	D DÜZEYİ (PARTİKÜL GEÇİRMEZ) TEK KULLANIMLIK ELBİSE	Ekip sayısının 3 katı
02	KİMYASAL KORUYUCU ELDİVEN (İÇ-DIŞ)	Ekip Personel sayısı kadar
03	TAM YÜZ GAZ MASKESİ	Ekip Personel sayısı kadar
04	ABEK2 P3 KOMBİ GAZ FİLTRESİ	Ekip Personel sayısı +2 yedek filtre
05	KİMYASAL KORUYUCU BOT	Ekip Personel sayısı kadar
06	KİMYASAL KORUYUCU BOT KILIFI	Ekip Personel sayısı kadar
	EKİP ARAÇ GEREÇ MALZEMESİ	
07	RADYASYON ÖLÇÜM CİHAZI	Ekip için 1 adet
08	BİYOLOJİK AJAN TESPİT KİTİ (PA-PARTICLE ANALYSER)	Bakanlık Merkez ekibi için 1 adet
09	NUMUNE ALMA KİTİ	Ekip için 1 adet
10	NUMUNE ETİKET ve KALEMLERİ	Ekip için 1 adet
11	NUMUNE TAŞIMA ÇANTASI	Ekip için 1 adet
12	KBRN İŞARETLEME ŞERİDİ	Ekip için 1 adet
13	KİRLİ EŞYA SAKLAMA TORBASİ	Ekip için 1 adet
14	YARDIMCI ARINDIRMA MALZEMELERİ (FİRÇA, SÜNGER KOVA vb.)	Ekip için 1 adet
15	ARINDIRMA KİMYASALLARI	RADYOLOJİK-BİYOLOJİK KİMYASAL PERSONEL ARINDIRMA

Ek 2.

Formlar

.../.../20...

**KİMYASAL, BİYOLOJİK, RADYOLOJİK, NÜKLEER (KBRN)
OLAYLAR VE TEHLİKE DURUM RAPORU**

KİMYASAL VE BİYOLOJİK TEHLİKE DURUM RAPORU

1. AMAÇ:

İlde meydana gelen ve tehlikeli boyutlara ulaşan kimyasal ve biyolojik olay hakkında ilgili makamları bilgilendirmektir.

2. GÖNDEREN MAKAM:

3. ALACAK MAKAM:

4. GÖNDERME ZAMANI:

İlk durum raporu derhal, ara durum raporları saat başı, müdahale sonuç raporu müdahale bitiminde, iyileştirme sonuç raporu ise olay sonrası yapılacak iyileştirme çalışmaları sonrasında gönderilecektir.

5. GÖNDERME ŞEKLİ:

6. İVEDİLİK DERECEŚİ:

7. GİZLİLİK DERECEŚİ:

8. İÇERİĞİ:

a. KİRLENMENİN OLDUĞU YER:

(1) İli :

(2) İlçesi :

(3) Mevkii :

(4) Koordinatları :

b. KİRLENMENİN MEYDANA GELDİĞİ TARİH VE SAAT :

c. KİRLENMEYE NEDEN OLAN MADDELERİN :

(1) Kaynağı :

(2) Kirlenmenin meydana geliş şekli :

(3) Maddenin özellikleri :

d. BİLİNİYORSA KİRLETİCİ PARAMETRELERİN DERİŞİMİ VE KÜTLESEL DEBİŐİ:

e. KİRLENMENİN MEYDANA GELDİĞİ ALAN VE YAYILMA GÖSTERDİĞİ YÖN VE ALANLAR:

f. METEOROLOJİK DURUM:

g. KİRLENMEDEN ETKİLENEN İNSAN, HAYVAN VE BİTKİLERİN DURUMU, GÖRÜLEN İLK BELİRTİLER

h. İNSAN VE HAYVAN ZAYİAT DURUMU

(1) İNSANLARIN DURUMU:

(a) Ölü :

(b) Ağır Hasta :

(c) Etkilendiği Tahmin Edilen :

(2) HAYVANLARIN DURUMU :

(a) Ölen Büyükbaş Hayvan Sayısı :

(b) Ölen Küçükbaş Hayvan Sayısı :

i. ALINAN ÖNLEMLER

j. YAPILAN ÇALIŞMALAR

k. BEKLENEN GELİŞMELER

l. DEĞERLENDİRME VE TEKLİFLER

(1) Değerlendirmeler :

(2) Teklifler :

HAZIRLAYAN :

İMZASI :

ADI VE SOYADI :

UNVANI :

ONAYLAYAN :

İMZASI :

ADI VE SOYADI:

UNVANI :

**KİMYASAL, BİYOLOJİK, RADYOLOJİK, NÜKLEER (KBRN)
OLAYLAR VE TEHLİKE DURUM RAPORU**

NÜKLEER VE RADYOLOJİK TEHLİKE DURUM RAPORU

1. AMAÇ:

İlde meydana gelen nükleer veya radyolojik olay hakkında ilgili makamları bilgilendirmektir.

2. GÖNDEREN MAKAM:

3. ALACAK MAKAM:

4. GÖNDERME ZAMANI:

İlk durum raporu derhal, ara durum raporları saat başı, müdahale sonuç raporu müdahale bitiminde, iyileştirme sonuç raporu ise olay sonrası yapılacak iyileştirme çalışmaları sonrasında gönderilecektir.

5. GÖNDERME ŞEKLİ:

6. İVEDİLİK DERECEİ:

7. GİZLİLİK DERECEİ:

8. İÇERİĞİ:

a. Kirletmeye Neden Olan Olaylarla İlgili Alınan Bilgiler	:
(1) Olayın yeri	:
(2) Reaktörün türü ve gücü	:
(3) Kazanın hangi birimde meydana geldiği	:
(4) Hasarlar	:
(5) Kazada beklenen gelişmeler	:
(6) Salınımın yayılma yönü ve miktarı hakkındaki tahminler	:
(7) Diğer bilgiler	:
b. Kirilenmenin Olduğu Yer	:
(1) İli	:
(2) İlçesi	:
(3) Mevkii	:
(4) Koordinatları	:
c. Kirletmenin Meydana Geldiği Tarih ve Saat	:
d. Kirletici Parametrelerin Tespit Edildiği / Ölçüldüğü Tarih ve Saat	:
e. Kirilenmeye Neden Olan Maddelerin Özellikleri	:
f. Kirletici Parametrelerin Derişimi ve Kütleli Debisi	:
g. Kirilenmenin Meydana Geldiği Alan (Tarih-Km2)	:
h. Kirilenmenin Yoğunluğunun Tahmini Koordinatları	:
i. Bölgedeki Meteorolojik Durum ve Rüzgârın Yönü, Şiddeti	:
j. Kirilenmeden Etkilenen İnsan, Hayvan ve Bitkilerde Görülen Belirtiler	:
k. İnsan ve Hayvan Zayiat Durumu	:
(1) İnsanların Durumu	:

- (a) Ölü :
(b) Ağır Hasta :
(c) Etkilendiği Tahmin Edilen :

(2) Hayvanların Durumu

- (a) Ölen Büyükbaş Hayvan Sayısı :
(b) Ölen Küçükbaş Hayvan Sayısı :

l. Bölgedeki İlk Yardım ve Sağlık Ekiplerinin Sayısı

m. Hastanelerin Sayısı ve Kapasite Durumu

n. İhtiyaç Duyulan Sağlık Ekipleri

- (1) Doktor (Branşları ile) İhtiyacı :
(2) Hemşire İhtiyacı :
(3) Diğer Personel İhtiyacı :
(4) Tıbbi Malzeme İhtiyacı :

o. İhtiyaç Duyulan Temel İhtiyaç Maddeleri

- (1) İçecek Su :
(2) Yiyecek :
(3) Giyecek :
(4) Diğer :

p. Yapılan Faaliyetler :

r. Beklenen Gelişmeler :

s. Değerlendirme ve Teklifler

- (1) Değerlendirmeler :

(2) Teklifler :

HAZIRLAYAN :

İMZASI :

ADI VE SOYADI :

UNVANI :

ONAYLAYAN :

İMZASI :

ADI VE SOYADI:

UNVANI :

DESTEK İL GRUPLARI TABLOSU
EK -3

İL ADI	1.GRUP DESTEK İLLER BÖLGE İLLERİ+KOMŞU İLLER	2.GRUP DESTEK İLLER	AFAD BİRLİK MÜDÜRLÜĞÜ
ADANA	MERSİN OSMANİYE K.MARAŞ GAZİANTEP KİLİS HATAY NİĞDE KAYSERİ	KAYSERİ KONYA MALATYA	DİYARBAKIR
ADİYAMAN	ERZİNCAN TUNCELİ BİNGÖL MALATYA ELAZIĞ K.MARAŞ GAZİANTEP ŞANLIURFA DİYARBAKIR	ELAZIĞ KİLİS KAYSERİ	DİYARBAKIR
A.KARAHİSAR	KONYA KARAMAN AKSARAY ESKİŞEHİR KÜTAHYA UŞAK DENİZLİ ISPARTA BURDUR	İZMİR ANTALYA ANKARA	ANKARA
AĞRI	ERZURUM ARDAHAN KARS İĞDIR VAN BİTLİS MUŞ	ERZİNCAN TRABZON DİYARBAKIR	VAN
AMASYA	SİNOP SAMSUN ÇORUM ORDU TOKAT YOZGAT	SİVAS SİNOP ÇANKIRI	SAMSUN
ANKARA	BOLU ESKİŞEHİR KIRIKKALE KONYA AKSARAY ÇANKIRI DÜZCE KIRŞEHİR	AFYON SAKARYA KAYSERİ	AFYON
ANTALYA	ISPARTA BURDUR MUĞLA KONYA KARAMAN MERSİN	DENİZLİ AFYON DENİZLİ	AFYON
ARTVİN	GİRESUN TRABZON RİZE GÜMÜŞHANE BAYBURT ERZURUM ARDAHAN	TRABZON ERZİNCAN AĞRI	ERZURUM
AYDIN	İZMİR MANİSA UŞAK DENİZLİ MUĞLA	AFYON BURDUR BALIKESİR	İZMİR
BALIKESİR	ÇANAĞKALE BİLECİK KÜTAHYA BURSA MANİSA İZMİR	İSTANBUL AFYON ESKİŞEHİR	BURSA

İL ADI	1.GRUP DESTEK İLLER BÖLGE İLLERİ+KOMŞU İLLER	2.GRUP DESTEK İLLER	AFAD BİRLİK MÜDÜRLÜĞÜ
BİLECİK	ÇANAKKALE SAKARYA BALIKESİR KÜTAHYA BURSA ESKİŞEHİR DÜZCE	İSTANBUL AFYON BALIKESİR	BURSA
BİNGÖL	ERZİNCAN TUNCELİ MALATYA ELAZIĞ ADIYAMAN MUŞ DİYARBAKIR ERZURUM	VAN BATMAN BAYBURT	DİYARBAKIR
BİTLİS	MUŞ VAN HAKKARİ AĞRI BATMAN SİİRT	DİYARBAKIR ERZURUM ŞIRNAK	VAN
BOLU	ANKARA ESKİŞEHİR KIRIKKALE DÜZCE ZONGULDAK ÇANKIRI KARABÜK SAKARYA	YALOVA BURSA BARTIN	SAKARYA
BURDUR	ISPARTA ANTALYA DENİZLİ MUĞLA A.KARAHİSAR	AYDIN UŞAK KONYA	AFYON
BURSA	ÇANAKKALE BİLECİK BALIKESİR KÜTAHYA KOCAELİ SAKARYA YALOVA	İSTANBUL ESKİŞEHİR ÇANAKKALE	İSTANBUL
ÇANAKKALE	BİLECİK BALIKESİR KÜTAHYA BURSA TEKİRDAĞ EDİRNE	İSTANBUL İZMİR KÜTAHYA	BURSA
ÇANKIRI	SAKARYA DÜZCE ZONGULDAK BARTIN KASTAMONU KARABÜK ÇORUM KIRIKKALE ANKARA BOLU	SAMSUN YOZGAT ZONGULDAK	ANKARA
ÇORUM	SİNOP SAMSUN AMASYA ORDU TOKAT YOZGAT KIRIKKALE ÇANKIRI KASTAMONU	ANKARA TOKAT KAYSERİ	SAMSUN
DENİZLİ	İZMİR MANİSA UŞAK AYDIN MUĞLA BURDUR A.KARAHİSAR	KÜTAHYA İZMİR ANTALYA	AFYON

İL ADI	1.GRUP DESTEK İLLER BÖLGE İLLERİ+KOMŞU İLLER	2.GRUP DESTEK İLLER	AFAD BİRLİK MÜDÜRLÜĞÜ
DİYARBAKIR	ŞANLIURFA MARDİN SİİRT ŞIRNAK BATMAN ADİYAMAN MALATYA ELAZIĞ BİNGÖL MUŞ	MALATYA BITLİS ERZURUM	ERZURUM
EDİRNE	KIRKLARELİ TEKİRDAĞ İSTANBUL KOCAELİ YALOVA ÇANAKKALE	BURSA BALIKESİR MANİSA	İSTANBUL
ELAZIĞ	ERZİNCAN TUNCELİ BİNGÖL MALATYA ADİYAMAN DİYARBAKIR	SİVAS ERZURUM ADİYAMAN	DİYARBAKIR
ERZİNCAN	TUNCELİ BİNGÖL MALATYA ELAZIĞ ADİYAMAN SİVAS GİRESUN GÜMÜŞHANE BAYBURT ERZURUM	DİYARBAKIR ORDU RİZE	ERZURUM
ERZURUM	ARDAHAN KARS İĞDIR AĞRI ARTVİN MUŞ BİNGÖL ERZİNCAN BAYBURT RİZE	TRABZON VAN DİYARBAKIR	VAN
ESKİŞEHİR	BOLU ANKARA KIRIKKALE KONYA A.KARAHİSAR KÜTAHYA BİLECİK DÜZCE	BURSA SAKARYA KONYA	AFYONKARAHİSAR
GAZİANTEP	MERSİN ADANA OSMANİYE K.MARAŞ KİLİS HATAY ADİYAMAN ŞANLIURFA	KAYSERİ MALATYA ADANA	ADANA
GİRESUN	TRABZON RİZE ARTVİN GÜMÜŞHANE BAYBURT ORDU SİVAS ERZİNCAN	TOKAT ERZİNCAN RİZE	SAMSUN
GÜMÜŞHANE	GİRESUN TRABZON RİZE ARTVİN ERZİNCAN BAYBURT	ORDU SİVAS BİNGÖL	ERZURUM
HAKKARİ	MUŞ BITLİS VAN	AĞRI MUŞ MARDİN	VAN

İL ADI	1.GRUP DESTEK İLLER BÖLGE İLLERİ+KOMŞU İLLER	2.GRUP DESTEK İLLER	AFAD BİRLİK MÜDÜRLÜĞÜ
	ŞIRNAK		
HATAY	MERSİN ADANA OSMANİYE K.MARAŞ GAZİANTEP KİLİS	İÇEL ŞANLIURFA KAYSERİ	ADANA
ISPARTA	BURDUR ANTALYA A.KARAHİSAR KONYA	MUĞLA UŞAK KARAMAN	AFYON
MERSİN	ADANA OSMANİYE K.MARAŞ GAZİANTEP KİLİS HATAY NİĞDE KARAMAN ANTALYA KONYA	KONYA KAYSERİ HATAY	ADANA
İSTANBUL	EDİRNE KIRKLARELİ TEKİRDAĞ KOCAELİ YALOVA	İZMİR AFYON ANKARA BURSA EDİRNE	BURSA SAKARYA
İZMİR	BALIKESİR MANİSA UŞAK AYDIN DENİZLİ MUĞLA	AFYON MUĞLA BURSA	AFYON BURSA
KARS	ERZURUM ARDAHAN İĞDIR AĞRI	ARTVİN VAN ERZİNCAN	ERZURUM
KASTAMONU	SAKARYA DÜZCE ZONGULDAK BARTIN KARABÜK ÇANKIRI SİNOP ÇORUM	ANKARA SAMSUN BOLU	ANKARA
KAYSERİ	YOZGAT SİVAS KIRŞEHİR NEVŞEHİR NİĞDE K.MARAŞ ADANA	KIRŞEHİR ERZURUM OSMANİYE	ADANA
KIRKLARELİ	EDİRNE TEKİRDAĞ İSTANBUL KOCAELİ YALOVA	ÇANAKKALE BALIKESİR BURSA	BURSA
KIRŞEHİR	YOZGAT SİVAS NEVŞEHİR KAYSERİ NİĞDE AKSARAY KIRIKKALE ANKARA	ANKARA KAYSERİ KONYA	ANKARA
KOCAELİ	EDİRNE KIRKLARELİ TEKİRDAĞ İSTANBUL YALOVA SAKARYA BURSA	BOLU TEKİRDAĞ ESKİŞEHİR	ANKARA
KONYA	KARAMAN AKSARAY ANKARA ESKİŞEHİR A.KARAHİSAR İSPARTA	İÇEL ESKİŞEHİR ADANA	AFYON

İL ADI	1.GRUP DESTEK İLLER BÖLGE İLLERİ+KOMŞU İLLER	2.GRUP DESTEK İLLER	AFAD BİRLİK MÜDÜRLÜĞÜ
	ANTALYA NİĞDE MERSİN		
KÜTAHYA	ÇANAKKALE BİLECİK BALIKESİR BURSA MANİSA UŞAK ESKİŞEHİR A.KARAHİSAR	DENİZLİ SAKARYA İZMİR	AFYON
MALATYA	ERZİNCAN TUNCELİ BİNGÖL ELAZIĞ ADIYAMAN DİYARBAKIR K.MARAŞ SİVAS	GAZİANTEP ERZİNCAN KAYSERİ	DİYARBAKIR
MANİSA	İZMİR UŞAK AYDIN DENİZLİ MUĞLA KÜTAHYA BALIKESİR	AFYON ÇANAKKALE ISPARTA	AFYON
K.MARAŞ	MERSİN ADANA OSMANİYE GAZİANTEP KİLİS HATAY ADIYAMAN SİVAS MALATYA KAYSERİ	ŞANLIURFA NİĞDE DİYARBAKIR	ADANA
MARDİN	ŞANLIURFA DİYARBAKIR SİİRT ŞIRNAK BATMAN	ADIYAMAN VAN BİNGÖL	DİYARBAKIR
MUĞLA	İZMİR MANİSA UŞAK AYDIN DENİZLİ ANTALYA BURDUR	AFYONKARAHİSAR ANTALYA KONYA	İZMİR
MUŞ	MUŞ BİTLİS VAN HAKKARİ ERZURUM AĞRI BİNGÖL BATMAN DİYARBAKIR	ERZİNCAN DİYARBAKIR SİİRT	DİYARBAKIR ERZURUM
NEVŞEHİR	YOZGAT SİVAS KIRŞEHİR KAYSERİ NİĞDE AKSARAY	ADANA SİVAS KONYA	ANKARA
NİĞDE	YOZGAT SİVAS KIRŞEHİR NEVŞEHİR KAYSERİ ADANA	KONYA KAHRAMANMARAŞ YOZGAT	ADANA ANKARA

İL ADI	1.GRUP DESTEK İLLER BÖLGE İLLERİ+KOMŞU İLLER	2.GRUP DESTEK İLLER	AFAD BİRLİK MÜDÜRLÜĞÜ
	MERSİN KONYA AKSARAY		
ORDU	SİNOP SAMSUN ÇORUM AMASYA TOKAT GİRESUN SİVAS	ERZİNCAN TRABZON AMASYA	ERZURUM
RİZE	GİRESUN TRABZON ARTVİN GÜMÜŞHANE BAYBURT ERZURUM	ARDAHAN ORDU ERZİNCAN	ERZURUM
SAKARYA	DÜZCE ZONGULDAK BARTIN KASTAMONU KARABÜK ÇANKIRI BOLU BİLECİK BURSA KOCAELİ	ESKİŞEHİR AFYON BALIKESİR	BURSA
SAMSUN	SİNOP ÇORUM AMASYA ORDU TOKAT	KASTAMONU TOKAT GİRESUN	ANKARA
SİİRT	ŞANLIURFA DİYARBAKIR MARDİN ŞIRNAK BATMAN BİTLİS VAN	ERZURUM HAKKARİ ŞANLIURFA	DİYARBAKIR
SİNOP	SAMSUN ÇORUM AMASYA ORDU TOKAT KASTAMONU	ÇANKIRI KARABÜK TOKAT	SAMSUN
SİVAS	YOZGAT KIRŞEHİR NEVŞEHİR KAYSERİ NİĞDE TOKAT ORDU GİRESUN ERZİNCAN MALATYA K.MARAŞ	AMASYA ELAZIĞ GÜMÜŞHANE	SAMSUN
TEKİRDAĞ	EDİRNE KIRKLARELİ İSTANBUL KOCAELİ YALOVA ÇANAKKALE	BALIKESİR SAKARYA BURSA	İSTANBUL
TOKAT	SİNOP SAMSUN ÇORUM AMASYA ORDU SİVAS YOZGAT	KAYSERİ SİNOP GİRESUN	SAMSUN
TRABZON	GİRESUN RİZE ARTVİN GÜMÜŞHANE BAYBURT	SAMSUN ERZURUM ERZİNCAN	SAMSUN
TUNCELİ	ERZİNCAN BİNGÖL	ERZURUM DİYARBAKIR	DİYARBAKIR

İL ADI	1.GRUP DESTEK İLLER BÖLGE İLLERİ+KOMŞU İLLER	2.GRUP DESTEK İLLER	AFAD BİRLİK MÜDÜRLÜĞÜ
	MALATYA ELAZIĞ ADIYAMAN	ADIYAMAN	
ŞANLIURFA	DIYARBAKIR MARDİN SİİRT ŞIRNAK BATMAN GAZİANTEP ADIYAMAN	ELAZIĞ KAHRAMANMARAŞ MALATYA	DIYARBAKIR
UŞAK	İZMİR MANİSA AYDIN DENİZLİ MUĞLA KÜTAHYA A.KARAHİSAR	BURSA KONYA BURDUR	AFYONKARAHİSAR
VAN	MUŞ BİTLİS HAKKARİ AĞRI SİİRT ŞIRNAK	ERZURUM IĞDIR BİNGÖL	DIYARBAKIR ERZURUM
YOZGAT	SİVAS KİRŞEHİR NEVŞEHİR KAYSERİ NİĞDE AMASYA TOKAT KIRIKKALE ÇORUM	ANKARA NİĞDE SAMSUN	ANKARA
ZONGULDAK	SAKARYA DÜZCE BARTIN KASTAMONU KARABÜK ÇANKIRI BOLU	ANKARA KASTAMONU KOCAELİ	SAKARYA ANKARA
AKSARAY	A.KARAHİSAR KONYA KARAMAN KİRŞEHİR NEVŞEHİR NİĞDE ANKARA	KAYSERİ ADANA KIRIKKALE	ANKARA
BAYBURT	GİRESUN TRABZON RİZE ARTVİN GÜMÜŞHANE ERZURUM ERZİNCAN	TUNCELİ ELAZIĞ BİNGÖL	ERZURUM
KARAMAN	A.KARAHİSAR KONYA AKSARAY MERSİN ANTALYA	ADANA ANKARA NEVŞEHİR	AFYONKARAHİSAR
KIRIKKALE	BOLU ANKARA ESKİŞEHİR ÇANKIRI ÇORUM YOZGAT KİRŞEHİR	AKSARAY BOLU KASTAMONU	AFYONKARAHİSAR
BATMAN	ŞANLIURFA DIYARBAKIR MARDİN SİİRT ŞIRNAK MUŞ BİTLİS	VAN ELAZIĞ ŞANLIURFA	DIYARBAKIR
ŞIRNAK	ŞANLIURFA DIYARBAKIR MARDİN SİİRT	VAN DIYARBAKIR ŞANLIURFA	VAN DIYARBAKIR

İL ADI	1.GRUP DESTEK İLLER BÖLGE İLLERİ+KOMŞU İLLER	2.GRUP DESTEK İLLER	AFAD BİRLİK MÜDÜRLÜĞÜ
	BATMAN VAN HAKKARİ		
BARTIN	SAKARYA DÜZCE ZONGULDAK KASTAMONU KARABÜK ÇANKIRI	SAKARYA BOLU ANKARA	SAKARYA
ARDAHAN	ERZURUM ARTVİN KARS IĞDIR AĞRI	VAN AĞRI RİZE	ERZURUM
IĞDIR	ERZURUM ARDAHAN KARS AĞRI	ERZURUM MUŞ BITLİS	VAN ERZURUM
YALOVA	EDİRNE KIRKLARELİ TEKİRDAĞ İSTANBUL KOCAELİ BURSA	İSTANBUL KIRKLARELİ ESKİŞEHİR	BURSA AFYON
KARABÜK	SAKARYA DÜZCE ZONGULDAK BARTIN KASTAMONU ÇANKIRI BOLU	ANKARA DÜZCE SAKARYA	SAKARYA
KİLİS	MERSİN ADANA OSMANİYE K.MARAŞ GAZİANTEP HATAY	ADANA ŞANLIURFA MALATYA	ADANA
OSMANİYE	MERSİN ADANA K.MARAŞ GAZİANTEP KİLİS HATAY	KAYSERİ ADANA ADİYAMAN	ADANA
DÜZCE	SAKARYA ZONGULDAK BARTIN KASTAMONU KARABÜK ÇANKIRI BOLU ANKARA ESKİŞEHİR BİLECİK	ANKARA BURSA İSTANBUL	BURSA

